

M A G Y A R M E R K U R

1789-dik esztendőben.

A Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmével.

Szerdán Szent - György - Havanak 15-dik Napján.

Hazánkbeli külömbféle dolgok.

O Felsege az Erdélyi Székely Húszár-Regimentnek Fő Hadnagyát, *Nemes György* Grófot, jeles viselésére nézve, mellyet a' tavali táborba-szállásban meg-mutatott vala, az említett Húszár Regimentnek második Óbersterévé tenni méltóztatott.

A' téli-szállásaikból ki-mozdult Erdély országi seregek talám eddig a' vég-helységekből ki-mentek immár és a' paszszufoknál táboroznak. Következő módon vagynak el-ösztvá és el-rendelve: — A' *Vulkáni Paszszushoz* jönnek 2 Batalljonok az első Oláh Regimentből, 2 Batalljonok Splényitől, 1 Eszterházyéből, 2 Beldzsojotul; továbbá 2 Divizio Toskánai Húszárok, 1 Div. Szavoya Dragonyókok, és 1 Svadron szabad seregbéliek. A' *Vörös Toronyi Pasz-*

Szushoz: 1 Batalljon Orofzébül, 1 Bat. Splényitől, 1 Bat. Alvintzitől; 1 Divizio Toskána Húzfárok, 1 Div. Dragonyofok és közel 500 szabad seregbéliék rész szerént gyalog, rész szerént ló háton. — *A' Törtsvári Pafzszushoz*: 2 Batalljonok a' 2dik Oláh Regimentbül, a' mellyek az előbbi hartzra - kelésben a' Kóburg Hertzeg seregénél valának. — *A' Tömösi Pafzszushoz*: 1 Batalljon Orofz féle. — *A' régi Római Sántzhoz*: 1 Batalljon a' 2dik Székely Regimentbül. — *Az Ojtósi Pafzszushoz*: 2 Batalljonok az 1ső Székely Regimenttől. — A' többi 4 Svadron Toskána Húzfárok, 's annakutánna 10 Svadron Székely Húzfárok, 2 Svadron Dragonyofok, és szabad seregek a' most említett 5 Pafzszufokat fogják óltalmazni.

A' Horváth országi hadi nép e' következő seregekre vagyon el - ősztvá: A' Generál - májór Bárok Vallis Urnak vezérlefe alatt 4 vég - vidéki tábori Batalljonok, 4 vég - vidéki helység' diviziók, annakutánna 2 szabad seregek a' Likáni és Ottotsániakból. — A' Generál - májór Slaun 2 vég - vidéki tábori Batalljonokat, 4 vég - vidéki helység diviziókat, 1 német 3dik Batalljont, 1 szabad sereget az első Bánáti Regimentbül, továbbá 1 Svadron Húzfárokat fog vezérteni. — A' Gyenerál - májór Klebek Úrnak serege fog állani: 6 vég - vidéki tábori Batalljonokból, 2 vég - helyi diviziókból, 1 divizio Ulánokból, a' 2dik Bánáti Regimentnek szabad seregébül, a' hegybéli katonaságból, és egy 3dik német Batalljonból. — A' Generál - májór Sindler serege léfzen: 6 Magyar és két német tábori Batalljonok. — A' Generál májór Bubenhofen serege: 3 Divizio könnyü lovasok, 3 Divizio Dragonyofok, és 2 Divizio Húzfárok. — A' Károlytzi erőtségben marádnak: 1 német 3dik Batalljon, 1 Divizio Húzfárok, a' reservo Pattantyufok, a' Pon-

tonérok, és 2 Kompania sántz - ásók. Ezekbül a' se-
regekbül áll az egész tábori sereg, de még hozzájuk
kaptsolja magát a' Brentáno Generális serege, úgy-
mint 4 vég - vidéki tábori batalljonok, 6 vég-helysége-
t védelmező diviziók, 1 német 3dik batalljon, és
egy Svadron Gréven Húszárok.

Szatthmár 1789. 1 *April*. Krónikára méltó ez
az idő-mivólta, melly most jár. A' múlt esztendőben
November közepében bé fogott Tél, ezen esztendő-
nek két első hónapjaiban *Januariusban*, és *Februa-*
riusban, nálunk minémű időkkel jelentgette magát,
azt közelebb való levelemben kevés szóval meg írtam
vala. *Mártiusban* nálunk hat napokon vólt hó esés,
kilentz napokon eső, hat napokon tiszta napfény,
de az is töbnyire széllel, a' többi borongós, homá-
lyos, esés nélkül való hideg idő vólt. A' vége még
rosszabb vólt *Mártiusnak* mint az eleje. *Aprilis* el-
ső napja is hideg hóval köszönte-be. Ez engemet mi-
némű elmélkedésre ragadott, imhol másoknak jó ér-
zékenyítésére közönségre bocsátom:

Itt van Szent György' hava, még jó idő sem vólt,

Midőn néha napján már a' Patsirta szállt.

Nem látok gólyákat, fetsző fetskéekkel,

Nem fris pillangókat, tavasz - férgetskéekkel.

Tsak hó, hideg eső járja vidékünket,

Sár áztatja, 's árviz borítja földünket.

Borongó Napunknak fénye ritkán derül,

Töbnyire bús felhők ködjeiben kerül.

Ha vidám ortzáját néha ki-mutatja,

Mord szelét akor is szomorún zúgatja.

Sínlik élő-fáink gyászos napjaikat,

Búban hajtogatják öszve galyjaikat.

Távol bimbózások, távol virágzások,

Minden fű-szálatskák restellik búvások'.

Oh talám ki-mozdúlt egünk tengelyéből,
 'S így a' mi Földünk is változott helyéből!
 A' Nap tőlünk délre, mi éjszakra térvén,
 Sínlünk, illy végetlen hofzfas telet érvén.
 Vagy tám nem nézheti fok véres tsatáját
 Földünknek; ez okon rejti-el ortzáját.

Az Ég is akadályt kívánván szerezni
 Kész, hóval, árvizzel földünket fedezni.
 Irgalmas Ur Isten, ne verd Világodat!

Ne büntesd szer felett Te alkotmányodat!
 Te, ki meg-ígérted, hogy *mig az idő jár,*
Meg nem szűnnek lenni Ősz, Tél, Tavasz, és
Nyár. 1. Mos. 8: 22.

Te Nem fordíthatsz e az idők' járásán?
 Vagy gyönyörködnél e Világod' tsapásán?
 Miért zavarná fel rendét a' természet,
 Rendes törvényében származván enyészet?
 Te, kinek kezében *vagyon a' Nap féki,*
Fel nem kél, ki nem süt, ha parantsolsz néki.
 Jób. 9: 7.

Te mehetsz egyedül a' Hó tárházába,
 És a' Jég-esőnek Te látsz kints-tárjába. Jób 38: 22.
 Te tartod azokat a' föld' veszélyjére,
 Te az ütközetek, 's hadak' idejére. - - - - 23.

Az árviznek folyó helyét Te osztod-ki,
 És a' zúgó zápor útját Te szabod-ki. - - - - 25.
 Szánd-meg boldogtalan teremtféideit!

Derítsd már tavaszra, borúlt egeidet!
 Mi, a' kiket úgy is fok más tsapáfod jár,
 Ne ostoroztatsunk az idővel is már.

Imé régen súlytolsz drágasággal, haddal,
 Oh! fordítsd-el rólunk ezt is hatalmaddal!
 Szüntesd a' fok esőt, havat, és árvizet,
 Melly majd a' várandó termésnek bé-fizet.

Ózsd a' hideget , adj szép ki-keletet ,
Élefsd melegdeddel a' nagy Terméfszetet !

D. F. I.

Külföldi dolgok.

Orosz orszög. *Petersburgban* a' közelebb múlt éfszendőben 3268 fiu-gyermekek , 2936 leány-gyermekek , öfszeséggel 6204 gyermekek fszülettek. Meghaltak 7595 személyek , tudniillik 5529 férjsiu és 2066 afsfzony-nembéliek. Öfsze esküdtettek 1319 párok.

Morva orszögban a' múlt éfszendőben első Jánuáriustól fogva utólso Oktoberig 9157 öfsze - esküvéfek , 51839 fszületések és 39871 meg - halálozások számláltattak. A' Cs. K. Siléziában a' házasodtak száma 1753 , a' fszületteké 8576 és a' meg-hóltaké 6368. Ezen számlálás tsak 10 hónapokat foglal magában , mivel ennekutánna a' számlálás a' katona - éfszendőn Novemberen kezdődik.

Török orszög Febr. 22én költ Konftántzinápoli levelek szerént a' Törökök nagyon munkálkodnak , hogy a' fszövetséges két Császári udvarok ellen számos hadi sereget táborba szállthafsanak. Éjjel nappal folytattatik a' hajók építése , és mivel e' nem elég , még idegen hajók-is vetettetnek. A' Török hadi sereg a' közel lévő táborozásban fokkal számofabb léfszen , hogy sem tavál volt. A' Diván ez eránt minden rendeléseket meg-tett , és a' tavál nyert préda Banátban nagyon fel-serkentette a' köz-embert a' hadakozásra. Akkora az öftön a' táborba-kelesre , hogy külfömbféle helyeken a' seregek közt villongások támadtanak az eránt , kit illefsen az elsőség a' hadba menni. Az esméretes *Kara Ozmán Oglu* , a' ki fok jófszágokat és az *Iszmiri* (Szmyrnai) pamukkal való kereskedéfsel egyedül bír , a' fényes Portátul pa-

ran-

rantsolatot vett, hogy 7, 8 ezer embereket küldjőn a' hadba. Hasonló parantsolat küldtetett az Erzerumi igazgatónak Turkomanniába. Mind a' ketten azt felelték, hogy a' parantsolatnak eleget tenni akarnak és azonkívül mindegyik 24000 szabad katonákból álló sereget állítani. Mindazáltal nem egyeránt nagy ezen buzgóságos indulat, főst inkább némelly tartományok tellyeséggel nem akarnak legénységet a' táborba küldeni. — A' Ráisz Effendi, a' ki egy időtől fogva betegeskedett, ismét meg-épült és az udvarnál meg-jelent. Ezt a' férjfiut közönségesen szereti minden, és az ő bölts rend-szabásai által a' Dívánban olly egyesség uralkodik, mellynek példája ez előtt nem láttatott. Észre vehető mostan, hogy a' nem régenten történt változás a' Kaimakánnal, a' Nagy Vezérnek munkája vala, a' kinek szándéka volt, olyan személyt ezen póltzra állítani, a' kire nagyobb bátorsággal bízhatná parantsolatjainak el-követését. Az említett Kaimakánnak le-tétele után nem következett tehát az a' változás, mellyet némelly személyek ígértek magoknak. — Minekutánna a' Szerászkir és Rumeliai Basa, *Szuleyman Basa*, a' ki a' sereget körül belől Belgrádban igazgatta, Novemb. 21én a' R. Cs. Vezérekkel kötött fegyver-szünet után a' Nagy Vezértől minden méltóságaitól meg-fosztattatott és Rhodusba számkivetésbe küldtetett. Ez a' *Szuleyman Basa* a' háborúnak támadása előtt Ráisz Effendi volt, és ő meg a' Nagy Vezér voltak az elsők a' kik az Oroszokkal való békefséget fel-bontották. — A' Spanyol Kurir, a' ki Ján. 15én Konstantzinápolyból el-indult vala, valamelly vendég-fogadó házban Bosznyában mindenétől meg-fosztattatott. A' levél-táska el-vezett és azzal együtt sok levelek, mellyeket a' fő városban lévő idegen Ministerek ezen alkalmatossággal küldöttek vala.

Mint-

Mínt hogy némelly külföldi hír leelő levelek azt a hívságos hírt költötték, hogy a' mostani Török Nagy Vezér egy Domonkos szerzetebéli szökevény barát Lyonból, az említett szerzetesek ezea hírnek, mint a' melly szerzetjeket gyalazza, ellen mondotak.

Dánia ország. Hafniában nem régenten nagy szerentsétlenség történt volna, ha a' dolog idővel ki-nem jelentetett volna. Egy Benzenstierna nevű Svédus, a' ki költött név alatt a' székés fő városban mulatott, meg-vett egy hajót, melly a' ki-kötő-helyen az Orosz hajók mellett a' jégben állott vala. Maga a' Svétziai Konful ennek a' hajónak árrát duplán meg-fizette. A' hajós-kapitány, született Irlandi, az ítélő-szék eleibe idéztetvén ki-vallotta: Hogy meg-igérte volt az ő hajójából gyújtó-hajót tsinálni és az Orosz hajó-sereget tüzzel el-pufztítani. E' végre az ő hajóját gyuladó szerekkel meg-akarta volna, és lassan lassan hathatósabb égő eszközökkel meg-akarta volna tölteni. — Ennekutánna a' hajó meg-visitáltván, olly állapotban találtatott, a' millyenbe a' hajós kapitány helyhezette volt. Továbbá meg-valotta: Hogy mindegyik Orosz hajóért, mellyet illy módon el-rontana, 3000 tallér ígértetett neki jutalomul. Kevés idő múlva ki-tudódott, hová rejtette magát Benzenstierna a' ki Svétziai tisztnek mondotta lenni magát. De onnét is el-távozott és jobb menedék helyet talált a' Svétziai követnél, a' kinek hatalmas óltalma alatt semmi bántódása nem lehetett. Mindazáltal a' rend-szabások mellyek tetettek, hogy alattomban el-ne szökhessen, és a' felingerlett néptől való félelem arra indították, hogy maga meg-jelenék az ítélő-szék előtt. Leg-ottan a' várba vitettetett, a' hol majd meg-válik, vallyon mint

kö-

közönséges vétkesnek tartathatik e , vagy pedig , mint ollyannak a' ki az ország ellen vétett. — Ezen történetet a' Hafniai Ministerium minden idegen Ministereknek tudtokra adta.

Britannia. Az Ánglus Király ismét az ország ügye körül foglalatoskodik , és az orvosok nem féltek többé , hogy betegsége ujjolag reá-jöjjön. — Angliába el-érkezett immár , a' majd két esztendőök előtt *Botany-Bayba* a' tsendes tengerre küldtetett két hajóknak híre ; hogy tudniülük azon gonosz-tévőket , a' kiket az Angliai tömlőtzők nem foghatták vala többé , szerentséfen *Botány - Bayba* ki - szállították , és hogy immár erdőket ki - irtani és lakó házokat építeni kezdettek. Az útban tsak 40en haltak meg közzülök , de helyettek 42 gyermekek jöttek vi'ágra. Oda érkezvén , 3 gonosz-tévők a' tartománynak lakosaihoz szöktenek : kettőt közzülök a' vad lakosok leg - ottan agyon vertek és meg-emésztettek ; a' harmadik el szökött , fokáig az erdőben bújdosott , és végtére éhségtől gyötrettetvén az övéihez visszafra tért. A' vad népek egyáltaljában ellenséges indulattal viseltetnek az ujjolag meg-ült helységhez.

Bánátból Márt. 31.én.

A V. Alvintzy Gyalog Regimentje hólnap Aradrol útnak indul , Ápril. 3án Lángloá , 5én Stáin. Ezen 3 Regimentek az ő igazgató Vezérjekkel Generál májór Kháil Báróval Fejér Templomnak mennek. Lugos tájékáról 8 Batalljonok Suppanekre mennek , mellyek közzül 4én az Allion hegyét fogják védelmezni. Verfetz és Fejér-Templom közt 8 Magyar Batalljonok állanak immár.

P E S T E N N,

Nyomtatott Patzkó Ferentz' betűivel.